

Ena visita tar la madretscha a Honduras

La pagina digls giovens: Robin Demarmels fò visita a Honduras

■ (pb) La tscherna per igl tema dalla pagina digls giovens dad oz è fatg Robin Demarmels da Salouf. Da curt è el sto per treis emdas a Honduras. Na, betg direct an vacanzas. El è sto sen visita alla tgesa d'unfants «Yo quiero ser...». Chella tgesa è neida fundada e vign manada da Patricia Scarpatetti da Cunter. Ed ella è la madretscha da Robin Demarmels. Durant chellas treis emdas è el scu installatur sanitar er savia far bungs sarvetschs. Atgnamaintg veva la sia madretscha gio anvido Robin Demarmels avant divers onns da neir tar ella sen visita a Honduras. El era pero anc mengia gioven e siva i seia betg ia perveia digl mastier. Chel è el ossa saru giu ed ainten la lavor da profundaziun (VA) è el tscherna scu tema igl project dalla tgesa d'unfants «Yo quiero ser...» da Patricia Scarpatetti. Ed ossa davigl nign retign ple. Igl 15 d'avregl è el pacheto la sia valischa ed è ia tot sulet da Turitg igl ampren cugl aviun a Madrid, da là anavant a Miami ed alloura a San Pedro Sula, la capitala da Honduras. Sia madretscha è rivada per el agl eroport ed an bung en quart d'oura èn els stos a «tgesa».

I seia bler oter tgi tar nous

Antras la sia lavor veva el ligia e via bler da Honduras segl internet e naturalmaitg er santia da sia madretscha scu tgi seia an chella tera an America centrala. Rivo a là era tuttegn anc bler oter tgi chegl tgi el veva spitgia. Gio igl eroport veva el spitgia bler pi grond. Ma compargliond cun Turitg seia chel bler pi pitschen ed er bler pi simpel. Alla fegn seia San Pedro Sula bler pi grond cun dus miu. abitants.

Alloura er igls bietgs seian tots pi modests e navot perfetg scu tgi ins seia diso tar nous. Igl travagl sen veia seia en po chaotic e tranter igls vehichels seian magari er tgvalls ed asens tgi teiran en tgar u ena carotscha. «Chegl tgi am è crudo se è tgi chels animals èn fitg maiers», dei Robin Demarmels.

Ed alloura er an chegl tgi pertotga la higiena vegia el betg catto relaziuns svizras. Blera roba tgi tutgess aint igl rusment era giu mez. Vot deir tgi la povradad era dapertot preschainta. Er era per lung dalas veias gliout tgi badlageva. Savens cun tgommas amputadas. Chegl vegia schon fatg ena pulita impressiun.

Ed alloura ainten tot chellas impressiuns magari pasantas reiva Robin Demarmels tar la tgesa «Yo quiero ser...». Igl infants vevan naturalmaitg santia tgi oz reiva igl figliol dalla «mamma» dalla tgesa ed els sa legran: «Cura tgi sung rivo l'è èn igls infants nias ancunter e dalunga saglias a dies e davan strucladas. Unfants tgi ia na veva mai via avant. Chella avertadad e chella cordialitad am è er fatg gronda impressiun.»

En tant fadeia è Robin Demarmels gia cun igl clima. Vot deir cun la caleira. E chel mument erigl l'è gist igl ot dalla stad. E scu para erigl extrem tgod. Schi fitg tgi dava en smog, uscheia tgi ins vaseva betg igl tschiel blo, mabagn ena tscheira alvgrischa sur igl martgea.

Vurdo en po la tera

Da menziunar fiss cò anc igl lungatg. È el gia nign problem cugl spagnol? «Ia sa atgnamaintg betg spagnol. Or digl internet veva laschea or avant tgi parteir en pèrglistas cun se plets tgi ins dovra adegna. Ma cura tgi sung rivo l'è, tgapiva igl ampren ansomma navot. Chels infants baitavan simplamaintg tot chegl tgi niva andamaint. Igl amprens treis deis ègl sto mecta deir. Siva ins santiva adegna daple plets tgi sumeglian agl rumantsch ed uscheia ins tgapiva adegna daple. E cun peis e mangs ins niva ensacu sa far ancleur».

Sia madretscha vegia do peisa tgi el veia durant la sia dimora a Honduras er en po dalla tera. E chegl seia alloura er sto igl cass. Chegl faschevan els principalmaitg la fegn d'emda. Enea seia el sto cun Patricia Scarpatetti ed eneda cun ena voluntaria tgi luvrava igl mument a là. Gist sot la tera da Mexico seian anc diversas vischnancas cun restanzas dalla cultura digls Mayas. Ena fegn d'emda seian els sgulos sen l'insla Roatàn, en'insla turistica ainten la Caribica cun 30 000 abitants. En'insla noua tgi dat tot chegl tgi ins spetga d'en paradis turistic. Blers giasts vigan dall'America, ma i deta perfign sgols directs dall'Italia sen l'insla.

En de seian els er stos ansem cugls unfants da «Yo quiero ser...» ainten la tera sez tar ena cascada noua tgi ins possa er far bogn.

Igl pi bel era cugls unfants

Robin Demarmels leva durant la sia dimora a Honduras er sa far nizevel. Ava dattigl atgnamaintg bagn. Or dalla tera. E chella ins pompa se ainten reservoirs tgi èn sen podests da ca. 30 m otezza. Uscheia ins è la duevla pressiu per l'ava. Ma mintgantant cura tgi vign duvro bler'ava ed è tgod scu chel taimp l'è, schi dattigl taimps tgi gl'è betg ava. Alloura ègl bung dad aver en tanc dad ava dasperas tgesa. Egn da ca. 1000 liters. Cun ena pompa electrica vign alloura do all'ava la duevla pressiu per saveir far la duscha, per cuschnar e per lavar giu. Igl travagl dad «Yo quiero ser...» consista dalla tgesa principala cun sotaint la tgombr pigls unfants pitschens, la sala da magler e la sala da giuier resp. per far penums da scola. Segl plang soura èn las tgombras da chels unfants pi gronds. En po dasperas è la tgesa cun l'abitaziun da Patricia Scarpatetti e cò era er Robin ainten ena tgombr a per giasts. Ed anc en toc pi davent è

Siva dall'arrivada ainten la tgesa «Yo quiero ser...» èn igls unfants an totta avertadad sa tatgeas ve da Robin Demarmels e faschevan scu els cunaschessan el gio dadei.

PDS

la tgesa digls giuvenils tranter 15 e 18 onns, noua tgi els veivan, separo mats e mattas, an tgombras da dus e da treis. Tar chella tgesa mantgeva anc egn da chels tancs dad ava da reserva. En tanc era bled danturn ed en motor ins è ia aint igl martgea a comprar. Siva è Robin Demarmels fatg las installaziuns ansem cun igls oters ampluias dalla tgesa. «Gl'è nign tgi so far pi exact installaziuns sanitaras, ma els son far en po da tot», declera el.

En'otra lavor tgi el vegia fatg seia sto da dustar la roba tgi reiva dalla Svizra ainten containers. L'interpresa «Kühne und Nagel» seia ena interpresa svizra tgi fetscha transports sur las mars per igl antier mond anturn. Ins sustigna er igl project dad «Yo quiero ser...». Ed adegna puspe reivan containers dalla Svizra a Honduras. Cun vistgadeira, mobiglia ed otra roba nizevla. Igl containers reivan alloura cun camiuns tar els. Alloura ins sortescha la roba e peglia chegl tgi ins saptga duvrar, gl'oter ins deta anavant a povra gliout tgi dovra.

Igl pi bler seia el pero sto cugls unfants, dei igl gioven da Salouf. El fascheva tarmagls cun igls unfants pitschens e cò marschava adegna ensatge. E chegl seia sto schi bel e cuntantivel da far ensatge cun chels unfants tgi eran schi angraztgevels ed atgnamaintg er adegna cuntaints. Ins sainta chels strousch a bargeir. Er schi els vegian betg genitours, ma ainten la tgesa mantga ad els navot.

La cuschna honduriana

El seia egn tgi maglia ple u manc tot a tgesa. Ed uscheia è Robin Demarmels er betg gia pi gronda fadeia cun la cuschna. Ed el vigna ensacuras franc a turnar a Honduras, pero betg perveia dalla cuschna. Chella è simplamaintg otra tgi tar nous. Egn dallas tratgas naziunalas tgi cumparan ple u manc tot igls pasts èn las fujolas. Chegl è fashola cotschna tgi vign smardtgeda tar ena pasta ed allou-

ra cuschno an diversas furmas. Ed ins metta alloura chegl perfign ainten igls traclos. Anstagl da pang dattigl a Honduras las tortillas an furma dad ena omletta ed aint cò ins rodla aint las diversas speisas. Ena speisa tgi vign er per deir mintga de sen meisa èn bananas. Chellas ins fritescha an furma da pommes u scu flattignas. Schi dat tger, alloura prest adegna scu pulet. Reis e tiffels dattigl er, pasta è rara. Cun igl gost i seia en po uscheia tgi gusta betg schi ferm scu las speisas tar nous.

I seia pero ansomma nign problem da survagneir damagler. Ainten las buteias ed igls stands digl martgea ins survigna ple u manc tot. Igl problem per la gronda part dalla gliout seia simplamaintg chel tgi ins vegia betg igls raps per comprar. E chegl tgi pertotga er buteias pi grondas u ustareias seia tot ferm americanis. Ins survigna er l'è chels products tgi ins survigna sen tot igl mond. Per igl dabever vala igl madem. Ea, a comprar aint cun sia madretscha seia el er sto en pèr gedas, menziunescha igl figliol.

Impressiun dalla lavor dalla madretscha

Patricia Scarpatetti è actualmaitg 37 unfants ainten la sia tgesa cun unfants dalla veia. Ed alla finala resta la responsabladad da tot chegl tgi vign fatg e capeta tar ella. Angal da vurdar per igls unfants, tgi els vegian damagler e vistgadeira e reivan mintga de a scola (extern), chegl seia ena gronda sfida. Ed alloura da far las lavours da biro cun la corrispondenza cun igl stadi da Honduras, cun igls donatours dalla Svizra, igls chints per tot chegl tgi vign duvro e vot esser paea. Ed alloura fetscha ella l'administraziun dad oters projects. Per exaimpel dad otras teras tgi sustignan Honduras, scu actualmaitg Japan, ins viglia pero tgi lour donaziuns vigan reparteidas an rughel e noua tgi els giveischan. Antras igl stadi hondu-

ria na seia chegl betg garantia. Uscheia vign per ella blera lavor supplementara. Ea, schi ins varda l'antiera misergia digl antier martgea e dall'antiera tera, alloura seian chels 37 unfants dalla tgesa «Yo quiero ser...» forsa angal pacs. Ma el seia tuttegn impressiun da tot chegl tgi sia madretscha fetscha, è commento Robin Demarmels.

Er la criminalitad seia en tema permanent. Gist avant tgi el è puspe turno an Svizra seia egn tgi era eneda sto ainten la tgesa da Patricia Scarpatetti nia mazzo. I deta chellas gangs ed organizaziuns alla mafia. E cò ins canoscha navot. La veta dad en carstgang vala betg ena ploma. Chegl seia ensatge tgi gravegia la lavor da sia madretscha.

Prenom/nom: Robin Demarmels
Li da dimora: Salouf
De da naschientscha: 5-12-1996
Professiun/scolaziun: installatur sanitar
Proxima persunga: Bernardo Bonifazi, Salouf

LA QUOTIDIANA

Editura: Samedia Publishing AG
Editur: Hanspeter Lebrument
CEO: Andrea Mäsüger
Schedredactor: Martin Cabalzar

Redacziun

Agentura da Novitads Rumantscha (ANR):
Flurin Andry (fa), Augustin Beeli (abc),
Andreas Cadonau (ac), Claudia Cadruvi (vi), Gieri
Antoni Caviezel (gac), Annatina Felli (afi), Hans
Huonder (hh), Susi Rothmund (sr), Gion Nutegn
Stgier (gns).

Collavuratur redacziunals:

Giusep Capaul (gc), Lucas Deplazes (ld),
Barbara Riedhauser (br).
Adressas redacziunals:
La Quotidiana, Via Sommerau 32, 7007 Cuiro,
tel. 081 255 57 10,
mail: redacziun@laquotidiana.ch

Agentura da Novitads Rumantscha (ANR)
Via da Masans 2, 7000 Cuiro,
tel. 081 250 48 00, fax 081 250 48 03,
mail: anr@spin.ch
Surselva: tel. 081 936 47 00, fax 081 936 47 01,
mail: surselva@anr.ch
Engiadina: tel. 081 864 81 12, fax 081 864 81 22,
mail: engiadina@anr.ch
Surmeir: tel. 079 430 69 30, fax 081 684 32 82,
mail: surmeir@anr.ch
Schons: tel. 078 626 42 25
mail: b.riedhauser@bluewin.ch

Editura Samedia,
Via Sommerau 32, 7007 Cuiro,
tel. 081 255 50 50,
mail: verlag@samedia.ch

Servetsch d'abunents e da distribuziun:
Via Sommerau 32, 7007 Cuiro,
tel. 0844 226 226,
mail: abo@samedia.ch

Inserats

Samedia Promotion,
Via S. Clau Sura 11, 7130 Glion
tel. 081 920 07 17, fax 081 920 07 18,
mail: ilanz.inserate@samedia.ch

La Quotidiana cumpara tschintg giadas ad emna
Ediziun derasada: (Südschweiz cumplet)
79 172 exemplars, Ediziun vendida 75 294 exem-
plars (WEMF-/SW-beglaubigt, 2015)
Derasaziun: 164 000 lecturs (MACH-Basic 2015-2)

Pretschs d'abunaments sut:
www.suedostschweiz.ch/aboservice

Communicaziun da participaziuns considerablas
sin fundament da art. 322 CP:

Südschweiz Radio AG, Südschweiz TV AG,
Samedia Partner AG.

Dretgs d'editur

Igl è scumandà a terzas persunas betg
autorizadas da reutilisar en ina moda u maniera ils inse-
rats stampads en quest titel u parts da quels, surtot cun
endatar els en in servetsch d'online. Mintga cuntaven-
ziun vegn persecutada giudizialmain da la societad da
propaganda, suenter avair consultà la editura.

© Samedia